

skriftligt giver samtykke til ransagningen. Sådan ransagning er ikke omfattet af reglerne i retsplejelovens kapitel 73.

I forbindelse med ransagning hos ikke mistænkte personer, som efter § 170 er udelukket fra at afgive forklaring som vidne i sagen, må der ikke foretages ransagning af breve og lignende meddelelser mellem den mistænkte og den pågældende person samt af den pågældendes notater vedrørende den mistænkte, jf. § 795, stk. 2.

Kompetencen til at træffe afgørelse om ransagning af genstande eller lokaliteter omfattet af § 793, stk. 1, nr. 2, som en mistænkt har rådighed over, ligger hos politiet. I alle andre tilfælde træffes afgørelsen om ransagning som udgangspunkt af retten ved kendelse, jf. § 796, stk. 1-2.

Der gælder dog visse undtagelser fra kravet om retskendelse. Politiet kan således træffe beslutning om ransagning, såfremt formålet med indgrebet ville forspildes, hvis politiet skulle afvente retskendelse (»periculum in mora«), jf. § 796, stk. 3. Hvis den, som indgrebet vedrører, anmoder herom, skal politiet snarest og senest inden 24 timer forelægge sagen for retten til godkendelse. Inden retten træffer afgørelse efter § 796, stk. 3, skal der gives den, mod hvis husrum, lokaliteter eller genstande ransagningen retter sig, adgang til at udtale sig. Retten kan dog på begæring bestemme, at der ikke skal gives underretning om afholdelsen af et retsmøde, eller at den pågældende skal være udelukket fra at overvære et retsmøde helt eller delvis, hvis hensynet til fremmede magter, til statens sikkerhed eller til sagens opklaring undtagelsesvis gør det påkrævet, jf. stk. 4.

Såfremt ransagningen er rettet imod husrum, lokaliteter eller genstande, som en mistænkt har rådighed over, og denne skriftligt meddeler samtykke til, at ransagningen foretages, kan beslutningen om ransagning ligeledes træffes af politiet, jf. § 796, stk. 5. Endvidere kan politiet i forbindelse med opdagelse eller anmeldelse af en forbrydelse træffe beslutning om ransagning af gerningsstedet, hvis den person, der har rådighed over husrummet, genstanden eller lokaliteten ikke er mistænkt, og det ikke er muligt straks at komme i kontakt med den pågældende, jf. stk. 6. Den pågældende skal i så fald snarest muligt gives underretning om ransagningen.

Hvis den person, der har rådighed over husrummet, lokaliteten eller genstanden, eller i dennes fravær andre personer træffes til stede, skal politiet gøre de pågældende bekendt med ransagningen og grundlaget herfor samt opfordre de pågældende til at overvære ransagningen, jf. § 798, stk. 2. Hvis ransagningen

foretages på grundlag af en retskendelse, skal retskendelsen forevises, hvis den pågældende anmoder om det. Hvis ransagningen foretages på grundlag af politiets beslutning efter § 796, stk. 3, (»periculum in mora«), skal politiet vejlede den pågældende om adgangen til at få spørgsmålet indbragt for retten.

Den, der har rådighed over de lokaler mv., der ransages, kan desuden kræve, at et af den pågældende udpeget vidne er til stede under ransagningen, medmindre tidsmæssige eller efterforskningsmæssige grunde taler imod det. Såfremt ransagningens øjemed gør det påkrævet, herunder hvis der lægges hindringer i vejen for ransagningens gennemførelse, kan politiet bestemme, at de personer, der træffes til stede, fjernes, mens ransagningen foregår.

Hvis der ikke træffes nogen til stede, når en ransagning efter § 793, stk. 1, nr. 1, skal foretages, skal politiet ifølge § 798, stk. 3, så vidt muligt tilkalde to husfæller eller andre vidner til at overvære ransagningen. Når ransagningen er gennemført, skal politiet underrette den person, som har rådighed over husrummet eller genstanden om ransagningen. Hvis ransagningen er foretaget efter reglen i § 796, stk. 3, (»periculum in mora«), skal politiet endvidere underrette den pågældende om adgangen til at få spørgsmålet indbragt for retten.

Såfremt det er af afgørende betydning for efterforskningen, at ransagningen foretages, uden at den mistænkte eller andre gøres bekendt hermed (hemmelig ransagning), kan retten efter § 799, stk. 1, hvis efterforskningen angår en forsættlig overtrædelse af straffelovens kapitel 12 (forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed) eller 13 (forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder mv.) eller en overtrædelse af straffelovens § 191 (grove narkotikaforbrydelser), eller § 237 (drab), ved kendelse træffe bestemmelse herom og om, at reglerne i § 798, stk. 2, 1.-4. pkt., og stk. 3 fraviges. Dette gælder dog ikke med hensyn til ransagning af husrum, andre lokaliteter eller genstande, når den som har rådighed herover, efter reglerne i § 170 er udelukket fra eller efter reglerne i § 172 er fritaget for at afgive forklaring som vidne i sagen.

For hemmelig ransagning gælder endvidere reglerne i retsplejelovens § 783, stk. 2 og 3, § 784, § 785 og § 788, jf. stk. 2. Efter disse bestemmelser skal retten, hvis der afsiges kendelse om hemmelig ransagning, i kendelsen angive det tidsrum, inden for hvilket indgrebet kan foretages. Dette tidsrum skal være så kort som muligt og må ikke overstige 4 uger (§ 783, stk. 2). Tidsrummet kan forlænges ved en ny kendelse, men højst med 4 uger ad gangen. Politiet kan træf-